

שיעור 9 – תרגול

תרגיל 25

זהו את הגוף, המספר, הזמן והמודוס ("אופן הפעולה") של כל אחד מהפעלים הבאים:

dūcet, agēbam, mittēs, scrībam, crēdite, dīc, reliquēbant, crēdēs, petēmus, legis, tenet,
cadent, dīcēbant, dūcēbant.

תרגיל 26

תרגמו את המשפטים הבאים

1. equi currebant.
2. dicebatis.
3. Cicero scribet.
4. surget gens.
5. quid legēbātis (legitis; legētis). librōs Caesaris legēbāmus (legimus; legēmus).
6. Caesar bellum in Galliā magnā cum glōriā gerēbant.
7. Rōmulus urbem mūrō cingēbat.
8. nōne Hannibal elephantōs in Ītaliā ducēbat?
9. crēdisne verbīs sociōrum?
10. multī verbīs ducis nōn crēdunt.
11. poētārum artem amāmus.
12. sol est lux mundi.
13. si vales, bene est; valeo.
14. nauta secet mare.
15. fulgor armaorum equos teret.
16. nauta mare turgidum timet.
17. luna tremulum praebebat lumen.
18. honor est praemium virtutis.
19. somnus est imago mortis.

20. lupus pilum mutat, non mentem.

21. Rōmāni in Italia habitabant. Patriam amabant et saepe contra finitimos pugnabant.

22. crede mihi, miseros prudentia prima relinquit¹. (אובידיוס)

את המשפט הזה כתב אובידיוס כשהיה בגלות באזור הים השחור.

אוצר מילים לשיעור 9

agō, agere, ēgī, āctum – להוביל, להנהיג, לנהל, לעשות, לקרב, לקדם

ars, artis (f.) – אומנות

cadō, cadere, cecidī, cāsū – ליפול

caedō, caedere, cecidī, caesum – להפיל, להכות, לגדוע, לכרות, לחטוב

cingō, cingere, cīxī, cinctum – לחגור, להקיף

contra (on) + acc. – מנגד, נגד, מול

credō, crēdere, crēdidī, crēditum – לכתוב, להפקיד

currō, currere, cucurrī, cursum – לרוץ

dīcō, dīcere, dīxī, dictum – לאמר, לקבוע

dūcō, dūcere, dūxī, dūctum – להוביל

elephantus, -i (m.) – פיל

finitimus, -a, -um – שכן, קרוב

finitimus, -i (m.) – שכן

fulgor, fulgōris (m.) – ברק

¹ הפועל כאן הוא relinquo, relinquere, relīqui, relictum, ואף שהגזע שלו מסתיים ב-u הוא שייך לקבוצה השלישית. בלטינית q תמיד בא עם u וביחד הם נחשבים לעיצור ואף אינם מבטאים כתנועה.

Gallia, -ae (f.) – גאליה, חבל ארץ במערב אירופה החופף בגבולותיו לצרפת המודרנית ולאזורים –
נוספים ממערב לנהר הריין, בהם בלגיה, לוקסמבורג, וחלקים של שווייץ, הולנד וגרמניה. באזור זה ישבו
בתקופה הרומית, הגאלים, עם קלטי שבו נלחם יוליוס קיסר.

gens, gentis (f.) – עם, שבט

gerō, gerere, gessī, gestum – לנהל, לעשות

glōria, -ae (f.) – תהילה

habitō, habitāre, habitāvī, habitātum – לגור

Hannibal, hannibālis (m.) – שם פוני (פיניקי). המפורסם ביותר היה חניבעל, מפקד הקרתגנים –
במלחמה הפונית השנייה.

honor, honōris (m.) – כבוד

imago, imāginis (f.) – דמות, העתק, חיקוי

legō, legere, lēgī, lēctum – לקרא; לאסוף

lūmen, lūminis (n.) – אור

lūna, -ae (f.) – ירח

lux, lūcis (m.) – אור

mare, maris (n.) – ים

mihi (לי – כינוי גוף)

mittō, mittere, mīssī, missum – לשלוח, להשליך, להטיל, להעביר

mundus, -i (m.) – עולם

nōne (adv.) – מילת שאלה המצפה לתשובה חיובית

petō, petere, petīvī, petītum – לשאוף, לבקש, לחפש, למהר

pilus, -i (m.) – שיער

praebeō, praebēre, praebuī, praebitum – להגיש, להעניק, לגרום

prūdentia, -ae (f.) – תבונה, חכמה

pugnō, pugnāre, pugnāvī, pugnātum – להלחם

quid – מה?

relinquō, relinquere, relīquī, relictum – לנטוש, לעזוב, להשאיר

scrībō, scrībere scrīpsī, scrīptum – לכתוב

secō, secāre, secuī, sectum – לחתוך

si – אם... (מילת תנאי)

socius, -i (m.) – שותף, בן-ברית, בן-לוויה

sōl, sōlis (m.) – שמש

somnus, -i (m.) – שינה

surgō, surgere, surrēxī, surrēctum – לקום

teneō, tenēre, tenuī, tentum – להחזיק, לשמור, הייתה לו/לה חזקה על...

tremulus, -a, -um – רועד

turgidus, -a, -um – מְנֻפָּח, נָפוּחַ, תְּפוּחַ

urbs, urbis (f.) – עיר

valeō, valēre, valuī, valitum – להיות חזק, להיות בריא

לטעות לבל